

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. rugpjūčio 7 d. Nr. 21RE2-359 (AG2-264/17-2026)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Evaldo Ambrozaičio ir Vilijos Astrauskienės, sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjams X. A., X. B., X. C., X. D.,

2026 m. rugpjūčio 5 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjų X. A., X. B., X. C., X. D. skundą atsakovams Klaipėdos miesto savivaldybės merui bei Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai dėl rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje priimtas nagrinėti pareiškėjų X. A., X. B., X. C., X. D. skundas atsakovams Klaipėdos miesto savivaldybės merui (toliau – ir Meras) bei Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai (toliau – ir Administracija, vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 13 straipsnio 5 dalimi, Administracija įtraukta atsakovu), kuriuo prašoma:

1. panaikinti Administracijos direktoriaus (data neskelbtina) atsakymą Nr. (duomenys neskelbtini) „UAB „X“ planuojamos ūkinės veiklos“ (toliau – ir Raštas);
2. įpareigoti Merą pateikti atsakymą į pareiškėjų (data neskelbtina) prašymą „Dėl pareigos gyventojų grupes, kurias gali tiesiogiai paveikti ar paveiks savivaldybės administravimo subjektų priimami sprendimai, informuoti savivaldybės iniciatyva įgyvendinimo“ (toliau – ir Prašymas).

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – ir VSĮ) 27 straipsnio 2 dalies 8 punktu, 34 straipsnio 1 dalimi, 42 bei 43 straipsniais, nurodo, kad į Mero kompetencijai priskirtus klausimus atsakymą (Raštą) neteisėtai ir nepagrįstai pateikė Administracijos direktorius, nepateikdamas įrodymo, kad turi ar gavo Mero pavedimą atsakyti į pareiškėjų klausimus, kurie priskirtini Mero kompetencijai. Pareiškėjų manymu, Raštas yra neteisėtas ir nepagrįstas. Kelia klausimą ar VSĮ suteikia teisę Merui perduoti spręsti klausimus, kurie pagal VSĮ yra mero kompetencijos dalykas. Teigia, kad Administracijos direktorius neatsakė nei į vieną pareiškėjų Prašymo klausimą. Administracijos direktorius pateikė pareiškėjams buvusio Administracijos direktoriaus (data neskelbtina) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl UAB „X“ planuojamos ūkinės veiklos“ (toliau – ir Y raštas), tačiau nepateikė dokumento, kurio jie prašė. Daro išvadą, kad Administracijos direktorius neatsakė į pareiškėjų klausimą: „Kas ir koku pagrindu surašė ir pasirašė Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos (data neskelbtina) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) ir ar šis raštas pagrįstas teisiniais ir faktiniais

argumentais?“. Pabrėžia, kad priimtą dokumentą pareiškėjams gali pateikti bet kuris Klaipėdos miesto savivaldybės darbuotojas, bet dokumento turinio vertinimas, ateities planai ir VSĮ normų įgyvendinimas dėl pasikeitusios teisinės padėties yra Mero kompetencijos dalykas.

Pareiškėjai dėsto Prašymo turinį ir nurodo, kad atsakymo (Rašto) teiginys, kad: „Apie tai, kad visuomenė žinojo ir buvo informuojama apie planuojamą UAB „X“ veiklą ir aktyviai dalyvavo PAV procese, patvirtina ir faktas, kad Klaipėdos krašto bendruomenių asociacija (data neskelbtina) raštu kreipėsi į Aplinkos apsaugos agentūrą, Lietuvos Respublikos Prezidentą, Lietuvos Respublikos Ministrą Pirmininką bei Klaipėdos rajono savivaldybę, išreikšdama nepritarimą planuojamai ūkinei veiklai.“, nepatvirtina, jog buvo įvykdytas reikalavimas informuoti visuomenę.

Taip pat pareiškėjai teigia, kad Rašte neteisėtai ir nepagrįstai nenurodyti apskundimo tvarka bei terminas.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjai prašė tenkinti patikslintą skundą jame ir posėdžio metu išdėstytą motyvų pagrindą.

Klaipėdos miesto savivaldybės administracija atsiliepimu su pareiškėjų patikslintame skunde išdėstytais reikalavimais nesutinka ir prašo patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė teigia, kad Raštas yra informacinio pobūdžio raštas, atsakantis į pareiškėjų (data neskelbtina) reg. (data ir duomenys neskelbtini)) Prašyme užduotus klausimus. Paaiškina, kad iš Prašyme pateiktų 5 (penkių) klausimų turinio matyti, jog pareiškėjai prašė pateikti tam tikrą informacinio pobūdžio informaciją. Paaiškinimai bei informacija buvo pateikti Raštu, kuris niekaip nepažeidė pareiškėjų subjektinių teisių ar įstatymo saugomų interesų.

Atsižvelgiant į tai, kad skundžiamu Raštu pareiškėjams buvo pateikta informacija į jiems rūpimus klausimus, bei į tai, kad Raštu tik paaiškinama esama teisinė situacija, kuri nei sukuriamą, nei pakeičiama, daro išvadą, kad pareiškėjų Komisijai pateiktas skundas neatitinka ir nepatenka į Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 15 straipsnyje išvardytų bylų, priskirtų administracinių teismų kompetencijai, sąrašą, todėl yra nepagrįstas ir neteisėtas. Toks skundas neturėtų būti nagrinėjamas nei Komisijoje, nei administraciniame teisme.

Atsakydama į pareiškėjų skundo argumentą, kad atsakymą (Raštą) pateikė Administracijos direktorius, nepateikdamas jokio įrodymo, kad turi ar gavo Mero pavedimą atsakyti pareiškėjams į Mero kompetencijai priskirtinus klausimus, vadovaujasi VSĮ 34 straipsnio nuostatomis ir nurodo, kad pareiškėjams nėra ir nebuvo jokio pagrindo abejoti, kad vykdant būtent Mero pavedimą atsakymas buvo paruoštas Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos vardu.

Dėl pareiškėjų argumento dėl apskundimo tvarkos, nurodo, kad Raštas yra informacinio pobūdžio, tokiems raštams apskundimo tvarka nėra taikoma.

Klaipėdos miesto savivaldybės meras atsiliepimo į pareiškėjų skundą nepateikė.

Klaipėdos miesto savivaldybės mero bei Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos atstovai į Komisijos posėdį neatvyko, elektroninių ryšių priemonėmis neprisijungė. Apie Komisijos posėdį vietą ir laiką šalys informuotos tinkamai. Prašė bylą nagrinėti Klaipėdos miesto savivaldybės ir administracijos atstovui nedalyvaujant.

Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje numatyta, jog bylos šalių ir (ar) jų atstovų neatvykimas į administracinių ginčų komisijos posėdį, jeigu jiems buvo apie tai tinkamai pranešta, nėra kliūtis nagrinėti skundą (prašymą) ir priimti sprendimą. Vadovaujantis minėta nuostata, byla išnagrinėta atsakovų Klaipėdos miesto savivaldybės mero bei Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos atstovams nedalyvaujant.

Skundas tenkintinas.

Byloje kilo ginčas dėl Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus (data neskelbtina) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „UAB „X“ planuojamos ūkinės veiklos“ teisėtumo; Klaipėdos miesto savivaldybės mero įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Nagrinėjamoje byloje nustatyta, jog pareiškėjai Prašymu kreipėsi į Merą nurodydami, kad Klaipėdiečiai pagrįstai susirūpino pamatę, kad Administracija gavo (data neskelbtina) Aplinkos apsaugos agentūros sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl UAB „X“ planuojamos ūkinės veiklos – R. (adresas neskelbtinas) statyba ir veikla poveikio aplinkai“ (toliau – ir Agentūros sprendimas), kuriame nurodoma, jog: „8.5. Klaipėdos miesto savivaldybės administracija (data neskelbtina) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) nurodė, kad planuojamos ūkinės veiklos (toliau – ir PŪV) galimybės pasirinktoje vietoje bei Ataskaitai pritaria, pataisytai pagal (data neskelbtina) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) pateiktas pastabas.“. Teigė, kad savivaldybės atstovaujamoji ir vykdomoji institucijos neturi teisės pamiršti, kad yra ar gali būti gyventojų grupės, kurios gyvena Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje, bet įvairūs ūkio subjektai jau vykdo ar ruošiasi pradėti vykdyti veiklą visai šalia jų gyvenamosios vietos, bet kitos savivaldybės teritorijoje. Šios savivaldybės institucijos neturi teisės pamiršti pareigos ginti teises ir teisėtus interesus gyventojų, kurių gyvenamąją aplinką gali tiesiogiai paveikti ar veikia planuojama ar vykdoma ūkinė veikla kitų savivaldybių teritorijose. Teigė, kad Agentūros sprendime nurodoma, kad „Atskaita“, kaip joje rašoma, išleista tik (data neskelbtina), vėliau papildyta, papildymas laikomas jos sudėtine dalimi. Be to, yra dokumentų, kurie sudaryti iki to momento. Darė išvadą, kad Administracija objektyvios, išsamios, visapusiškos informacijos, pritardama, kaip nurodoma Agentūros sprendime, (data neskelbtina) raštu, neturėjo. Akcentavo, kad Agentūros sprendime nėra duomenų, kad Klaipėdos miesto savivaldybės gyventojų grupė, kurios gyvenamąją aplinką gali tiesiogiai paveikti ar paveiks R. įmonės statyba ir veikla, buvo informuota apie UAB „X“ planuojamą ūkinę veiklą. Pabrėžė, kad didelę Klaipėdos miesto savivaldybės gyvenamąją aplinką gali tiesiogiai paveikti ar paveiks R. įmonės statyba bei veikla, nes į statybos vietą reikia atgabenti statybines medžiagas bei gamybai reikalingą įrangą, alyvą perdirbimui, išgabenti pagamintą produkciją, be to, galimi įvairūs pavojingi incidentai. Administracija pritarė „Ataskaitai“ (data neskelbtina) tinkamai (greičiausiai visiškai) neinformavusi didelės dalies Klaipėdos miesto savivaldybės gyventojų, kurių gyvenamąją aplinką gali tiesiogiai paveikti ar paveiks UAB „X“ planuojamą ūkinę veiklą. Tokiu būdu buvo pažeisti pareiškėjų ir didelės dalies Klaipėdos miesto savivaldybės gyventojų teisės ir teisėti interesai bei atimta teisė dalyvauti jiems tvarkant savivaldybės reikalus. Vadovaudamiesi VSI nuostatomis, pareiškėjai nurodė, kad jiems kyla klausimai ar buvo ir, ar bus įgyvendinti visi VSI reikalavimai bei, ar Klaipėdos miesto savivaldybėje galiojantys norminiai teisės aktai tinkamai (ar apskritai) nustato teisinius pagrindus jų įgyvendinimui.

Pareiškėjai Prašymu kėlė klausimus: „1. Kas ir koku pagrindu surašė ir pasirašė Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos (data neskelbtina) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) ir ar šis raštas pagrįstas teisiniais ir faktiniais argumentais? 2. Konkrečiais kas ir kaip užtikrino šiuo konkrečiu atveju Klaipėdos miesto savivaldybės gyventojų grupės, kurios gyvenamąją aplinką gali tiesiogiai paveikti ar paveiks R. įmonės statyba ir veikla, teisė ir teisėtą interesą būti apie tai informuotiems? 3. Konkrečiai kas ir kaip įvykdė šiuo konkrečiu atveju pareigą privalomai informuoti savivaldybės iniciatyva Klaipėdos miesto savivaldybės gyventojų grupę, kurios gyvenamąją aplinką gali tiesiogiai paveikti ar paveiks R. įmonės statyba ir veikla? 4. Kokie Klaipėdos miesto savivaldybės norminiai teisės aktai reglamentuoja Klaipėdos miesto savivaldybės mero pareigos, kad „Gyventojų grupės, kuris gali tiesiogiai paveikti ar paveiks savivaldybės administravimo subjektų priimami sprendimai, turi būti informuojamos savivaldybės iniciatyva“ apie ūkio subjektų veiklą, kuri prasidės ar yra vykdoma kitų savivaldybės teritorijose, įgyvendinimą? 5. Jeigu 4-ame punkte nurodytųjų norminių teisės aktų nėra ar yra ne visi priimti, tai koku teisiniu pagrindu ir konkrečiai kas ir kaip Merui padeda įgyvendinti VSI reglamentuotą pareigą, kad „Gyventojų grupės, kurias gali tiesiogiai paveikti ar paveiks savivaldybės administravimo

subjektų priimami sprendimai, turi būti informuojamos savivaldybės iniciatyva“ apie įvairių ūkio subjektų, vykdančių (pradėsiančių vykdyti) veiklą šalia Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos“.

Raštu pažymėta, kad planuojama ūkinė veikla numatyta Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje – (adresai neskelbtini). Kadangi planuojamos veiklos teritorija ribojasi su Klaipėdos miesto pietine dalimi, Aplinkos apsaugos agentūra pakvietė Administraciją dalyvauti PAV (pastaba, poveikio aplinkai vertinimas, toliau – ir PAV) procese kaip poveikio aplinkai vertinimo subjektą. Nors veikla planuojama ne Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje, Administracija nuo pat PAV proceso pradžios aktyviai dalyvavo vertinant galimą poveikį Klaipėdos miesto gyvenamajai aplinkai bei visuomenės sveikatai ir nuosekliai teikė motyvuotas pastabas bei reikalavimus PAV dokumentų rengėjui ir atsakingai institucijai. Administracija PAV procese ne vieną kartą teikė pastabas ir reikalavimus pataisyti PAV ataskaitą. PAV ataskaita proceso metu buvo tikslinama ir papildoma pagal Administracijos bei kitų institucijų pateiktas pastabas. Pagrindiniai klausimai, kuriuos Administracija kėlė PAV procese:

- Oro tarša ir kvapai. Administracija akcentavo, kad pietinės miesto dalies gyventojai jau susiduria su kvapų problema dėl esamų pramoninių teritorijų, todėl buvo reikalaujama taikyti pažangiausias technologijas lakiųjų organinių junginių (LOJ), sieros junginių bei kitų teršalų emisijoms mažinti.

- Taršos mažinimo priemonės. Administracijai pateikus pastabas dėl oro taršos skaičiavimų ir technologinių sprendinių, buvo tikslinami planuojamos veiklos oro taršos skaičiavimai bei papildomai numatomos taršos mažinimo priemonės.

- Smeltalės upelio apsauga. Administracija ne kartą reiškė susirūpinimą dėl galimo paviršinių nuotekų poveikio Smeltalės upeliui bei reikalavo papildomų paviršinių nuotekų kontrolės, monitoringo ir taršos prevencijos priemonių.

- Nepriklausomų ekspertų pasitelkimas. Atsižvelgdama į technologijos sudėtingumą, didelį planuojamos veiklos mastą bei daugkartinius PAV ataskaitos taisymus, Administracija du kartus kreipėsi į Aplinkos apsaugos agentūrą su prašymu Aplinkos apsaugos agentūros pasitelkti konsultantus su ekspertinėmis žiniomis UAB „X“ PŪV PAV ataskaitos vertinimui. Tačiau Aplinkos apsaugos agentūra į savivaldybės prašymą pasitelkti ekspertus ataskaitos vertinimui neatsižvelgė ir vertino veiklą savo pajėgumais.

Rašte paaiškinta, kad Administracija Aplinkos apsaugos agentūrai galutinę išvadą pateikė tik po to, kai PAV ataskaita buvo papildyta ir pakoreguota pagal Administracijos bei kitų institucijų pateiktas pastabas. Administracija Y raštu PAV ataskaitai pritarė, tačiau kartu pažymėjo, kad atsižvelgiant į tai, kad PAV ataskaita buvo papildyta / pataisyta net 4 kartus, keičiant technologinius sprendinius bei oro taršos duomenis, negali teigti, kad, jog PAV ataskaitoje pateikti vertinimo rezultatai yra teisingi ir numatomos priemonės reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai sumažinti ir (ar) jį kompensuoti yra pasirinktos pačios tinkamiausios ir efektyviausios. Pažymėjo, kad galutinį sprendimą dėl UAB „X“ planuojamos ūkinės veiklos galimybių priėmė Aplinkos apsaugos agentūra sprendimu, kuriame nurodė, kad planuojama veikla atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus.

Raštu, atsakydama į pareiškėjų Prašyme išdėstytus klausimus dėl visuomenės informavimo pažymėjo, kad pagal tuo metu galiojusį Aplinkos ministro patvirtintą Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašą, informacija apie PŪV turėjo būti skelbiama savivaldybės ir seniūnijos, kurios teritorijoje planuojama veikla, interneto svetainėse, spaudoje bei kitais teisės aktuose nustatytais būdais. Ar šių reikalavimų buvo laikomasi, vertino Aplinkos apsaugos agentūra, kuri Agentūros sprendime konstatavo, kad visuomenės informavimo procedūros buvo įvykdytos teisės aktų nustatyta tvarka. Apie tai, kad visuomenė žinojo ir buvo informuota apie planuojamą UAB „X“ veiklą ir aktyviai dalyvavo PAV procese, patvirtina ir faktas, kad Klaipėdos krašto bendruomenių asociacija (data neskelbtina) raštu kreipėsi į Aplinkos apsaugos agentūrą, Lietuvos Respublikos Prezidentą, Lietuvos Respublikos Ministrą Pirmininką bei Klaipėdos

rajono savivaldybę, išreikšdama nepritarimą planuojamai ūkinei veiklai. Taip pat pažymėjo, kad pagal tuo metu galiojusio Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas, savivaldybės taryba, kurios teritorijoje planuojama ūkinė veikla, turėjo teisę nepritarti planuojamai ūkinei veiklai ir tokiu būdu sustabdyti poveikio aplinkai vertinimo procesą. Kadangi planuojama ūkinė veikla numatyta Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje, tokią teisę turėjo tik Klaipėdos rajono savivaldybės taryba. Tačiau Klaipėdos rajono savivaldybės taryba šia įstatyme nustatyta teise nepasinaudojo. Administracija užtikrino, kad išnaudojo visas teises galimybes PAV procese, siekdama, kad planuojama veikla būtų vykdoma taikant kuo griežtesnes aplinkosaugines priemones ir sukeliant kuo mažesnę poveikį aplinkai bei aplinkinių gyventojų gyvenimo kokybei. Prie atsakymo pridėjo Administracijos (data neskelbtina) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl UAB „X“ planuojamos ūkinės veiklos“ pateiktą išvadą dėl planuojamos ūkinės veiklos.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas (toliau – ir TGIĮ), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (minėta, toliau – ir VSI), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Taisyklės), ir kiti teisės aktai.

Minėta, kad pareiškėjai, vadovaudamiesi VSI 27 straipsnio 2 dalies 8 punktu, 34 straipsnio 1 dalimi, 42 bei 43 straipsniais, nurodo, kad į Mero kompetencijai priskirtus klausimus atsakymą (Raštą) neteisėtai ir nepagrįstai pateikė Administracijos direktorius, nepateikdamas įrodymo, kad turi ar gavo Mero pavedimą atsakyti į pareiškėjų klausimus, kurie priskirtini Mero kompetencijai.

Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju nebuvo sprendžiamas klausimas dėl planuojamai ūkinei veiklai taikomos PAV arba atrankos dėl PAV procedūros. Pareiškėjai Prašymu prašė pateikti jiems išdėstytą informaciją. Todėl, Komisijos vertinimu, vien aplinkybė, kad Prašymas buvo adresuotas Merui, tačiau atsakymą (Raštą) pareiškėjams pateikė Administracijos direktorius, nesudaro pagrindo laikyti atsakymą neteisėtu. Nagrinėjamu atveju svarbu nustatyti, ar subjektas veikė neviršydamas jam suteiktų įgaliojimų ir ar nebuvo pažeistos pareiškėjų teisės bei teisėti interesai.

Pagal VSI Meras – savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės vadovas), turinti savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus, atsakinga už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą (VSI 3 straipsnio 3 dalis). Mero įgaliojimai apibrėžti VSI 27 straipsnio 2 dalyje, šis sąrašas yra baigtinis. Meras įgaliojimams vykdyti gali pasitelkti savivaldybės administraciją (VSI 27 straipsnio 2¹ dalis). Tai reiškia, jog Meras sprendžia, ar tiesiogiai pats vykdo VSI 27 straipsnio 2 dalyje numatytus įgaliojimus, ar įgaliojimams vykdyti pasitelkia Administraciją.

Savivaldybės administravimo subjektai – savivaldybės institucijos ir įstaigos, kiti subjektai, turintys teisės aktų suteiktus įgaliojimus, atliekantys jiems pavestas viešojo administravimo funkcijas ir atsakingi už šių funkcijų įgyvendinimą (VSI 3 straipsnio 7 dalis). Savivaldybės administracija yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kurią sudaro struktūriniai padaliniai, į struktūrinius padalinius neįeinančios pareigybės ir savivaldybės administracijos filialai – seniūnijos (savivaldybės administracijos struktūriniai teritoriniai padaliniai) (VSI 33 straipsnio 1 dalis). Savivaldybės administracija įgyvendina įstatymus ir Vyriausybės nutarimus, nereikalaujančius savivaldybės tarybos sprendimų (VSI 33 straipsnio 3 dalies 2 punktas). Vadovaujantis VSI 34 straipsnio 1 dalimi, savivaldybės administracijos direktorius tiesiogiai ir asmeniškai merui atsako už įstatymų, įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, Vyriausybės, savivaldybės tarybos, mero sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais.

Iš atsakovės į bylą pateiktų informacinės sistemos „Avilys“ duomenų matyti, kad Meras (data neskelbtina) rezoliucija pavedė nagrinėti pareiškėjų Prašymą direktoriui, kuris pavedimą įvykdė ir Raštu pateikė atsakymą. Institucija neprivalo savo iniciatyva pareiškėjams teikti vidaus dokumentų ar įrodymų apie tai, kas konkrečiai rengė atsakymo projektą ar nagrinėjo prašymą, jeigu pareiškėjai to neprašė. Pagal

VAĮ praktiką, institucija turi pateikti motyvuotą atsakymą ir nurodyti jį pasirašiusį kompetentingą asmenį. Pareigos kartu su atsakymu teikti mero pavedimus, rezoliucijas, dokumentų valdymo sistemos išrašus ar kitus vidaus administravimo dokumentus nėra. Tokių dokumentų pateikimo klausimas kyla tada, kai pareiškėjai abejoja atsakymą pasirašiusio asmens įgaliojimais arba ginčija kompetenciją. Šiuo atveju, tokius įrodymus Administracija pateikė nagrinėjamoje byloje kartu su atsiliepimu, todėl pareiškėjų argumentas, kad į Mero kompetencijai priskirtus klausimus atsakymą (Raštą) neteisėtai ir nepagrįstai pateikė Administracijos direktorius, nepateikdamas jokio įrodymo, kad turi ar gavo Mero pavedimą atsakyti, atmestinas.

Atsakovai pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtini viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje privalo vadovautis ir VAĮ nuostatomis. VAĮ nustato kreipimosi į viešojo administravimo subjektus formas: prašymą ir skundą. Vadovaujantis VAĮ 2 straipsnio 10 dalimi, prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus, o skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (2 straipsnio 12 dalis). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis).

Taisyklių 35 punkte nustatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Pagal Taisyklių 45 punktą, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis). Pažymėtina, jog skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis.

Prašymas dėl informacijos (dokumentų) pateikimo, yra prašymas suteikti administracinę paslaugą, o institucijai nustatyta pareiga šią paslaugą suteikti arba, atsisakant ją suteikti, nurodyti aiškius teisės aktais pagrįstus motyvus, teisinį ir faktinį pagrindą (Taisyklių 45.1 papunktis).

TGIĮ tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių, viešųjų įstaigų ar šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų informaciją apie jų veiklą bei šių institucijų ir kitų juridinių asmenų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte, duomenis, kuriais jie disponuoja ir (ar) kuriuos jie tvarko vykdydami viešojo administravimo įgaliojimus, suteiktus VAĮ nustatyta tvarka, kituose įstatymuose nustatytas funkcijas, įskaitant viešųjų paslaugų teikimo funkcijas (toliau – ir viešojo funkcija), ir kuriuos būtų galima pakartotinai naudoti komerciniams arba nekomerciniams tikslams, įgyvendinimo priemonės ir tvarką (TGIĮ 1 straipsnio 1 dalis). TGIĮ taikomas ir atsakovams (2 straipsnio 1 dalies 2 punktas). Pagal TGIĮ informacija laikomos žinios, kuriomis disponuoja institucija, atlikdama viešąsias funkcijas (3 straipsnio 9 dalis). Prašymai dėl duomenų teikimo ir jų pakartotinio naudojimo teikiami ir nagrinėjami VAĮ nustatyta tvarka (13 straipsnio 1 dalis).

Administracija atsiliepime į skundą nurodo, kad pareiškėjų skundas Komisijai yra pateiktas dėl informacinio pobūdžio rašto, kuris nesukelia pareiškėjams teisinių pasekmių. Komisija pažymi, jog Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) praktikoje nurodyta, jog sistemškai aiškinant VAĮ, Taisyklių nuostatas, ginčas dėl atsakymo į prašymą pateikti informaciją, kuriuo teikiama tik informacija, nėra teisės taikymo aktas ir neturi atitikti VAĮ 10 straipsnio 5 dalies (analogiška ankstesnės redakcijos 8 straipsnio 1 dalis) turinio reikalavimų. Administraciniame teisme (šiuo atveju

Komisijoje) gali būti nagrinėjamas ginčas tik dėl atsakymo į prašyme pateiktus klausimus pakankamumo aspektu (pvz., LVAT 2022 m. spalio 26 d. nutartis Nr. eA-1263-624/2022, 2021 m. lapkričio 24 d. nutartis Nr. eA-3113-629/2021, 2012 m. birželio 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-2002/2012, 2014 m. spalio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁴⁹²-921/2014 ir kt.). Nagrinėjamu atveju sprendžina, jog pareiškėjams Raštas sukelia teisinės pasekmės ta apimtimi, kiek jiems buvo pateikta jų prašoma ir turima informacija (ar informacija buvo pakankama, išsami). Taigi, atsakovės argumentas, kad raštas pareiškėjams nesukelia teisinių pasekmių, laikytinas nepagrįstu.

LVAT, aiškindamas TGIĮ 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų principų taikymą, yra nurodęs, jog valstybės ir savivaldybių institucija ar įstaiga turi pateikti tik tokią informaciją, kuria ji disponuoja pagal savo kompetenciją (pvz., LVAT 2020 m. liepos 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1639-520/2020, 2024 m. spalio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-560-552/2024). LVAT, kartu aiškindamas informacijos išsamumo ir tikslumo principus, taip pat yra nurodęs, jog institucijos ir įstaigos, atsakydamos į asmens prašymą pateikti informaciją, turi pateikti visą teiktiną jų disponuojamą informaciją. TGIĮ nustato institucijos ar įstaigos pareigą prašančiam asmeniui pateikti turimo, o ne asmens norimo gauti, turinio informaciją (taip pat ir informacijos kiekio prasme) (pvz., 2021 m. liepos 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1600-552/2021; 2024 m. kovo 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-79-502/2024).

Vadovaujantis minėta LVAT praktika, Komisija nagrinėja skundžiamame Rašte išdėstytą atsakymą į pareiškėjų Prašymą pakankamumo, išsamumo aspektu, ar teikiama informacija atitinka pateikto Prašymo turinį.

Minėta, kad Raštu pareiškėjams buvo pažymėta, kad planuojama ūkinė veikla numatyta Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje – (adresai neskelbtini). Kadangi planuojamos veiklos teritorija ribojasi su Klaipėdos miesto pietine dalimi, Aplinkos apsaugos agentūra pakvietė Administraciją dalyvauti PAV procese kaip poveikio aplinkai vertinimo subjektą.

Įvertinusi pareiškėjų Prašymo 1 punkte išdėstytą klausimą (kas ir koku pagrindu surašė ir pasirašė (data neskelbtina) raštą Nr. (duomenys neskelbtini)), Komisija sprendžia, kad Raštu į šį klausimą nebuvo atsakyta. Komisijos vertimu, Administracija turėjo pareigą nurodyti pareiškėjams raštą pasirašiusį asmenį, paaiškinti, kas ir koku pagrindu šį dokumentą parengė, tačiau tai nebuvo padaryta. Todėl sprendžina, jog Raštu pareiškėjams nebuvo tinkamai atsakyta Prašymo 1 punkte nurodytą klausimą.

Vertinant pareiškėjų Prašymo 2 ir 3 punktuose išdėstytus klausimus (Konkrečiais kas ir kaip užtikrino šiuo konkrečiu atveju Klaipėdos miesto savivaldybės gyventojų grupės, kurios gyvenamąją aplinką gali tiesiogiai paveikti ar paveiks R. įmonės statyba ir veikla, teisė ir teisėtą interesą būti apie tai informuotiems? Konkrečiai kas ir kaip įvykdė šiuo konkrečiu atveju pareigą privalomai informuoti savivaldybės iniciatyva Klaipėdos miesto savivaldybės gyventojų grupę, kurios gyvenamąją aplinką gali tiesiogiai paveikti ar paveiks R. įmonės statyba ir veikla?), sprendžina, kad Administracija į šiuos klausimus atsakė iš dalies. Nurodė, kad už visuomenės informavimo procedūras buvo atsakingi PAV proceso dalyviai pagal specialųjį teisinį reguliavimą; paaiškino, kad veikla planuota Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje; nurodė, kad informavimas turėjo būti vykdomas savivaldybės ir seniūnijos, kurios teritorijoje planuojama veikla, interneto svetainėse, spaudoje ir kitais būdais; paaiškino, kad šių procedūrų tinkamumą vertino Aplinkos apsaugos agentūra. Tačiau atsakymas nelaikytinas visiškai išsamiu, kadangi pareiškėjams nebuvo pateikta konkreti ir aiški informacija apie tai, kokie subjektai, kokiais veiksmais, kada ir kokiomis priemonėmis būtent nagrinėjamu atveju užtikrino Klaipėdos miesto savivaldybės gyventojų informavimą apie planuojamą ūkinę veiklą.

Įvertinusi pareiškėjų Prašymo 4 punkte išdėstytą klausimą (Kokie Klaipėdos miesto savivaldybės norminiai teisės aktai reglamentuoja Klaipėdos miesto savivaldybės mero pareigas, kad „Gyventojų grupės, kuris gali tiesiogiai paveikti ar paveiks savivaldybės administravimo subjektų priimami sprendimai, turi būti informuojamos savivaldybės iniciatyva“ apie ūkio subjektų veiklą, kuri prasidės ar yra vykdoma kitų savivaldybės teritorijose, įgyvendinimą?), Komisija sprendžia, kad minėto

klausimo Rašte daugiausia aiškinama PAV procedūra ir kitų institucijų kompetencija. Tačiau, pateiktas tekstas nenurodo konkretaus savivaldybės teisės akto pavadinimo; nuorodų į savivaldybės reglamentą, administracijos nuostatus ar kitus dokumentus, ar paaiškinimo, kad tokių teisės aktų nėra. Komisijos vertinimu, į Prašymo 4 punkte išdėstytą klausimą nebuvo atsakyta pagal jo turinį.

Komisijos vertinimu, į pareiškėjų Prašymo 5 punkte išdėstytą klausimą (Jeigu 4-ame punkte nurodytųjų norminių teisės aktų nėra ar yra ne visi priimti, tai koku teisiniu pagrindu ir konkrečiai kas ir kaip Merui padeda įgyvendinti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymų uždėtą pareigą, kad „Gyventojų grupės, kurias gali tiesiogiai paveikti ar paveiks savivaldybės administravimo subjektų priimami sprendimai, turi būti informuojamos savivaldybės iniciatyva“ apie įvairių ūkio subjektų, vykdančių (pradėsiančių vykdyti) veiklą šalia Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos), atsakymas taip pat nėra pateiktas. Administracija paaiškino kaip vyko PAV procesas; kokias teises turėjo Klaipėdos rajono savivaldybė; ką darė pati Administracija, tačiau neatsakė koku konkrečiu teisiniu pagrindu įgyvendinama VAĮ nuostata, kurią cituoja pareiškėjai, kas konkrečiai už tai atsakingas Klaipėdos miesto savivaldybėje.

Apibendrinant nustatytas aplinkybes, sprendžiama, jog Rašto turinys dėl pareiškėjų Prašyme pateiktų klausimų yra neaiškus, nedetalizuotas, nekonkretus, todėl šių išvadų pagrindu sprendžiama, jog Raštas yra naikintinas.

Pareiškėjai antruoju skundo reikalavimu prašo įpareigoti Merą atsakyti į Pareiškėjų prašymą.

Panaikinus Raštą, tarp pareiškėjų ir atsakovų susiklostę teisiniai santykiai grįžta į pradinę padėtį, todėl atsakovui Klaipėdos miesto savivaldybės merui kyla pareiga iš naujo išnagrinėti pareiškėjų (data neskelbtina) prašymą „Dėl pareigos gyventojų grupės, kurias gali tiesiogiai paveikti ar paveiks savivaldybės administravimo subjektų priimami sprendimai, informuoti savivaldybės iniciatyva įgyvendinimo“ bei priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjų X. A., X. B., X. C., X. D. skundą atsakovams Klaipėdos miesto savivaldybės merui bei Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai dėl Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus (duomenys ir data neskelbtini) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „UAB „X“ planuojamos ūkinės veiklos“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus tenkinti.

Panaikinti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos (data neskelbtina) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „UAB „X“ planuojamos ūkinės veiklos“.

Įpareigoti Klaipėdos miesto savivaldybės merą iš naujo išnagrinėti pareiškėjų (data neskelbtina) prašymą „Dėl pareigos gyventojų grupės, kurias gali tiesiogiai paveikti ar paveiks savivaldybės administravimo subjektų priimami sprendimai, informuoti savivaldybės iniciatyva įgyvendinimo“.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Marina Adomaitė

Komisijos nariai

Evaldas Ambrozaitis

Vilija Astrauskienė